Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ

ΛΑΙΜΟΣ ΚΑΙ ΛΑΙΜΟΔΕΤΑΙ

Ὁ λαιμὸς ὄργανον ζωῆς. Μακρολαίμηδες καὶ κοντολαίμηδες. Τὰ κασκόλ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Οἱ λαιμοδέται στὴν αὐλὴ Λουδοβίκου ΙΔ΄. Συμβουλαὶ στοὺς ἀοιδούς. Ἡ ἀγκοῦσα καὶ ἡ ἀδενίτις. Ἡ ὑγιεινὴ τοῦ λαιμοῦ.

Ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος λίγα εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα, ἐκτὸς τῆς σπουδαιότητος ποὺ ἔχουν γιὰ τὴ ζωή, ἀποτελοῦν συγχρόνως καὶ ἕνα ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους παράγοντας τῆς καλλονῆς του. Τέτοιο μέλος εἶναι καὶ ὁ λαιμός, διότι στὸ στενό του χῶρο περικλείονται σπουδαιότατα ὄργανα, διασχίζουν αὐτὸν τὰ νεῦρα ποὺ ρυθμίζουν τὶς κινήσεις τῆς ἀναπνοῆς καὶ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας, δι' αὐτοῦ ἀνεβαίνουν πρὸς τὸν ἐγκέφαλον τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα κλπ. Ὁ σχηματισμὸς τοῦ λαιμοῦ ἔχει μεγάλη σημασία ὡς προς τὶς διάφορες ἀσθένειες. Οἱ ἐπιρρεπεῖς σὲ στηθικὰ νοσήματα ἔχουν τὸ λαιμὸ μακρὺ καὶ ἰσχνό, εἶναι δὲ καὶ οἱ ἴδιοι ἀσθενικοὶ καὶ ἀδύνατοι. Ἐκεῖνοι πάλι ποὺ ἔχουν τὸ λαιμὸ κοντὸ καὶ συμπιεσμένο ἐπάνω στὸ κορμό, ὑπόκεινται συχνὰ στοὺς κινδύνους τῶν ἐγκεφαλικῶν συμφορήσεων καὶ τῆς ἀποπληξίας. Ὁ κοντολαίμηδες εἶναι συνήθως ἄνθρωποι θυμώδεις. Λέγουν ὅτι τέτοιος ἦτο ὁ Νέρων, ὁ αἱμοβόρος τύραννος.

Ὁ μέγας Γάλλος παθολόγος Μπράουν Σεγκὰρ ἐξήτασε κατὰ διαφόρους τρόπους τὸν ἀνθρώπινο λαιμὸ καὶ εὗρῆκε ὅτι πλὴν τοῦ δέρματος (ποὺ εἶναι πολὺ εὐαίσθητο) τὰ λοιπὰ ὄργανα, κυρίως δὲ ὁ λάρυγξ καὶ ἡ τραχεῖα ἀρτηρία, παρουσιάζουν σχετικὴ ἀναλγησία. Δὲν πονοῦν. Καὶ τὸ φαινόμενο τοῦτο ἐξηγεῖ γιατὶ οἱ ὑποβαλλόμενοι εἰς ἐγχειρήσεις τῶν ὀργάνων τούτων αἰσθάνονται λίγους πόνους. Παρετήρησαν ἐπίσης καὶ τὸ περίεργο φαινόμενο ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ πεθάνῃ ἀπὸ συγκοπὴ τῆς καρδίας, τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῶν λειτουργιῶν τοῦ ἐγκεφάλου, ἂν ἔξαφνα χτυπηθῇ δυνατὰ στὸ λαιμὸ ἢ ἂν ἔξαφνα σφιχθῇ γιὰ λίγες στιγμὲς δύνατὰ ὁ λαιμός του. Τέτοια δυσευχήματα συνέβησαν πολλὲς φορὲς σὲ τσακώματα, ὅταν ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους ἔπιασε τὸν ἄλλο ἀπὸ τὸ λαιμὸ γιὰ δύο ἢ τρία δευτερόλεπτα.

Ἀφοῦ λοιπὸν εἶναι τόσο εὐαίσθητον ὄργανον ὁ λαιμός, πρέπει νὰ τὸν προφυλάσσουμε μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ καὶ περιποίησι. Πρὸ παντὸς δὲν πρέπει νὰ συμπιέζεται. Οἱ πρόγονοί μας καὶ εἰς τοῦτο, ὅπως καὶ εἰς τόσα ἄλλα, ἦσαν ἀπαράμιλλοι: γυμνὸ εἶχαν συνήθως καὶ ἐλεύθερο τὸ λαιμό τους γιὰ νὰ μὴν ἐμποδίζεται ἡ κυκλοφορία μεταξὺ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ κορμοῦ. Μόνον δὲ ὅταν ὁ καιρὸς ἦταν πολὺ ψυχρὸς καὶ εὐμετάβολος ἔπαιρναν μαζὶ τους λεπτὰ λινὰ ὑφάσματα γιὰ νὰ τυλίγουν τὸ λαιμό τους—ὅπως σήμερα ἐμεῖς μὲ τὰ κασκόλ. Ὥστε καὶ ταῦτα ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἐφεύρεσις

Οἱ αἱματώδους κράσεως ἄνθρωποι—οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὸ λαιμὸ πολὺ ἀνεπτυγμένο - πρέπει νὰ ἐκλέγουν μὲ προσοχὴ τοὺς λαιμοδέτας των. Οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ μελοδράματος ποτὲ δὲν πρέπει νὰ σφίγγουν τὸ λαιμό τους. Καὶ ἐν τούτοις αὐτοὶ πρὸ πάντων ὀφείλουνε νὰ ἔχουν αὐτὸν θερμὸν, διότι ἡ χλιαρὰ θερμοκρασία ἀνοίγει τὰ φωνητικὰ ὄργανα καὶ κάνει τὴ φωνὴ πειὸ καθαρὴ καὶ ἁρμονική. Ὀφείλουν ὅμως συγχρόνως καὶ ν' ἀποφεύγουν τοὺς χοντροὺς λαιμοδέτες καὶ τὰ πολλὰ τυλίγματα τοῦ λαιμοῦ, διότι ἀλλοιώτικα αἱ φωνητικαὶ χορδαὶ γίνονται πολὺ εὐαίσθητοι ἀπέναντι τῶν μεταβολῶν τῆς ἀτμοσφαίρας.

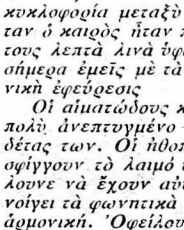

***

Οἱ λαιμοδέται εἶναι ἐφεύρεσις Κροατική. Ἐπὶ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΔ΄ εἶχεν ἔλθει στὰς Βερσαλλίας ἕνα σύνταγμα Κροατῶν μισθοφόρων, οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἐφοροῦσαν λαιμοδέτες, ἀποτελουμένους ἀπὸ ἕνα κομμάτι μουσελίνας ἢ καὶ ἁπλῆς μπατίστας. Οἱ Γάλλοι τοὺς ἐμιμήθησαν πάραυτα. Ἀπὸ τότε ἡ μόδα ἔδωσε στοὺς λαιμοδέτες διάφορες μορφὲς καὶ σχήματα, κατήντησε δὲ οἱ Εὐρωπαῖοι τοῦ 18ου αἰῶνος νὰ φέρουν ὡς λαιμοδέτες ὁλόκληρα παπλώματα ποὺ ἐσκέπαζαν τὸ λαιμό, τὸ σαγῶνι καὶ αὐτὰ ἀκόμη τ' αὐτιά.

Ἀλλ' ἡ μόδα τῶν ἡμερῶν μας δὲν εἶναι τόσο δεσποτική. Ἀπλοποίησε πολὺ τοὺς λαιμοδέτες καὶ ἐκεῖνοι ποὺ φοροῦμε σήμερα δὲν ἀντιβαίνουν στοὺς κανόνες τῆς ὑγιεινῆς.

***

Ἀπὸ τὶς ἀσθένειες τοῦ λαιμοῦ μία ἔχει ἐνδημικὸν (τοπικὸν) χαρακτῆρα, Εἶνε ἡ βρογχοκήλη, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀγκοῦσα. Στὴν Εὐρώπη ὑπῆρχαν πολλὲς χῶρες ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἦταν ἀδύνατον νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ ἀρρώστεια αὐτή. Στὸ Τουρκεστὰν ὑπάρχει μιὰ πόλις τῆς ὁποίας ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι ἔχουν ἀγκοῦσα καὶ διακρίνονται γιὰ τὴν ἠλιθιότητά τους. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ περίεργο, ὅτι ἡ ἀσθένεια αὐτὴ συνοδεύεται σχεδὸν πάντοτε καὶ ἀπὸ ἀποβλάκωσιν τοῦ πάσχοντος. Γιὰ κυριώτερη ἀφορμὴ τῆς ἀρρώστειας αὐτῆς παραδέχονται τὴν ἐργασία τοῦ ἐδάφους, τὴν κακὴ ποιότητα τοῦ νεροῦ ποὺ δὲν ἔχει ἰώδιο κλπ.

***

Ἄριστον θεραπευτικὸν μέσον γιὰ νὰ δυναμώσῃ καὶ σκληραγωγηθῇ ὁ λαιμὸς εἶναι αἱ πρωϊναὶ πλύσεις μὲ κρύο νερό, ἀλλὰ πλύσεις ἄφθονοι καὶ διαρκεῖς. Πάντοτε ὅμως ὅταν βγαίνουμε ἀπὸ ζεστὸ μέρος σὲ ψυχρότερο, πρέπει νὰ σκεπάζουμε ἀμέσως τὸ λαιμό μας μὲ κασκόλ γιὰ ν' ἀποφύγουμε ἐπικίνδυνο κρυολόγημα.

Αἱ ἀδενίτιδες—δηλαδὴ αἱ φλεγμοναὶ τῶν ἀδένων τοῦ λαιμοῦ—ἀπαιτοῦν πολλὴν καὶ σύντονον περιποίησιν διὰ νὰ μὴ καταλήξῃ τὸ νόσημα εἰς δυσάρεστον ἐπιπλοκήν. Ὁ δόκτωρ **Χ.**

ΠΑΛΗΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ

Οἱ πρόγονοί μας εἶχαν περισσότερη ἐμπιστοσύνη στοὺς ἐξορκισμοὺς παρὰ στὰ φάρμακα. Μ' ἐξορκισμοὺς προσπαθοῦσαν νὰ θεραπεύουν τὶς διάφορες ἀρρώστειες. Εἶχαν ἐξορκισμοὺς γιὰ τὸ κάθε τι, ὑπῆρχαν δὲ καὶ ἡ ἐπίσημες ξορκίστρες. Ὁ κατωτέρω παμπάλαιος ἐξορκισμὸς ἐδιαβαζόταν στὸν ἄρρωστο πρὸς θεραπείαν τοῦ ἰκτέρου, τῆς χρυσῆς δηλαδή, ἢ ὅπως ἀναφέρεται στὸ κείμενο τοῦ «Νίχτουρα». Διαβάστε τον καὶ ἀπολαύσατε! Ἔχουμε ἀφήσει καὶ τὲς ἀνορθογραφίες του, μὴ παραλλάξαντες τὸ ἐλάχιστον.

— «Ὡς ἐξήρχετο ἡ Θεοτόκος ἀπὸ τὸ ὄρος τοῦ αἰλεῶνος μετὰ μυρίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων ἀπήντησε τὸν νίχτουραν καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἡ Παναγία Θεοτόκος καὶ εἶπε του, ποῦ ὑπάγις νίχτουρα, δισέχτορα, πράσινε, κίτρινε, συναγωγὲ τοῦ χάροντος καὶ ἀδελφὲ τοῦ θανάτου; Τότες αὐτὸς ἐγύρισε καὶ λέγι πρὸς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τί με ἐρωτᾶς νὰ σοῦ εἰπῶ, τὰ ὄροι μὲ εἴδαν καὶ ἐκρήβησαν, ἡ θάλασσα μὲ εἶδε καὶ ἔφριξεν, καὶ βροντὲς καὶ ἀστραπὲς καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ σὺ Θεοτόκε μὲ ἐρωτᾶς ποῦ ὑπάγω; ὑπάγω εἰς τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ νὰ ἐμβῶ εἰς τὰ κρανία τους καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ νὰ δράμω εἰς τὰ πλευρὰ αὐτῶν καὶ περιζώσω αὐτούς, καὶ ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος καὶ Κυρία ἡμῶν, ἔστειλεν ἐμένα τὸν δούλον τοῦ Θεοῦ νὰ σὲ ὁρκίσω μὲ οἶνον καθαρὸν καὶ μὲ χρησίν σφραγίδα, ὁρκίζωσε εἰς τὰ εἰκοσιτέσερα γράμματα τρέχει ὁ ἥλιος εἰς τὴν καρούτζια, ὁρκίζωσε νίχτουρα, δισέχτορα, κίτρινε, πράσινε εἰς τὴν πανάχραντον καὶ δέσποιναν Θεοτόκον, ὁρκίζωσε νίχτουρα, πράσινε, κίτρινε, εἰς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ τὸν ἀσάλευτον καὶ εἰς τὰ στερεόματα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰς τὰ σηστήματα τῶν ἰδάτων· ἔξελθε ἀπὸ τὸν δούλον τοῦ Θεοῦ (δείνα). Ὁρκίζωσε εἰς τοὺς ἁγίους ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους, ὁρκίζωσε εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους τοὺς δώδεκα καὶ εὐδομήκοντα, ὁρκίζωσε νίχτουρα, πράσινε, κίτρινε καὶ εἰς τοὺς τέσαρας εὐαγγελιστάς, ἔξελθε καὶ ἀναχώρισον ἀπὸ τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ (δείνα)! Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου θεοῦ, πίστεως καὶ θεοῦ ἡμῶν, ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν, μέγα τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος ὑπεραγία Θεοτόκε βοήθεισον καὶ ἐξασθένεισον τὸν δοῦλον σου (δείνα) τρεῖς φορὲς καὶ ἀπόλυσι!...*

Αὐτὸς εἶνε ὁ ἐξορκισμός. Πῶς σᾶς φαίνεται; Δὲν εἶνε προτιμώτερα τὰ φάρμακα; Καὶ ὅμως καὶ σήμερα ἀκόμη οἱ πάσχοντες ἀπὸ χρυσῆν καταφεύγουν στὶς ἐξορκίστρες. Γνωρίζουμε, μάλιστα, στὸν Πειραιᾶ εὐφυέστατον συνάδελφον, ὁ ὁποῖος προσβληθεὶς ἀπὸ χρυσῆν περιῆλθε ὅλες τὲς γρηὲς ξορκίστρες τῆς γειτονος καὶ ἐταλαιπωρήθη καὶ ἐμαρτύρησε λόγῳ τῆς ἀπερισκεψίας του αὐτῆς. Ἕνα δὲ ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν γραϊδίων τὸν ἠνάγκασε νὰ καταπῇ... ἕνα σπάγγο μακρὺ ὅσο καὶ τὸ ἀνάστημά του, βουτηγμένον στὸ μέλι!...

ΓΝΩΜΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Ὑπάρχει μετριοφροσύνη, ἡ ὁποία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ μανδύας τῆς ὑπερηφανείας.

***

Τὸ μυστικὸ μοιάζει μὲ τὴν τρύπα τοῦ ρούχου μας. Ὅσο θέλει νὰ τὸ κρύψῃ κανεὶς τόσο περισσότερο τὸ ξεσκεπάζει.

***

Ὁ Θεὸς συγχωρεῖ — ἡ φύσις ὄχι.

***

Ὁ ἔρως καὶ ἡ πολιτικὴ φονεύουν τὴν φιλίαν.

***

Τὴν μητέρα ὅπως καὶ τὸν Θεὸ τοὺς ἐπικαλούμεθα στοὺς πόνους μας καὶ στὰς δυστυχίας μας καὶ τοὺς λησμονοῦμε στὴ χαρά μας.

***

Ἡ συγχώρησις στὸν ἔρωτα εἶναι σχεδὸν ἀδιαφορία. Δὲν συγχωρεῖ κανένας ὅταν ἀγαπάει πραγματικά.

***

Ἡ ζηλοτυπία τοῦ μνησῆρος εἶναι ἔπαινος. Ἡ ζηλοτυπία τοῦ συζύγου εἶναι ὕβρις!

Κάρμεν Σύλβα